

kiásott gödör két, egymástól kb. 70–80 cm-re lévő köszmétefa között volt. A találó csaknem pontosan ez urnasír számára egykor kiásott lekerekített téglalap alakú gödröt ásta ki és a megtalált urnát kiemelte, valamint igen gondosan összegyűjtötte a korábbi köszméte gyökere és az ásó által szétnyomott edények töredékeit és hamvasztott csontokat. Az urnát a sírgödör közepére, szájjal felfelé helyezték el. A leletmentéskor még jól látható volt az urna aljának lenyomata a fagyott talajban. A találó megfigyelése alapján valószínűsíthetjük, hogy az urna egy fordított csonka kúp alakú kihajló, duzzadt peremű tállal folt fedve. A hamvakat az urnába tették, bár felmerülhet azok egy részének a sír alján való szétszórása is, azonban ezt a gyökerek és esetleges más tényezők (pl. ürge) általi bolygatás miatt nem lehet egyértelműen eldönteni.

A sírgödörben még kb. 20–30 cm sötétbarna betöltés kibontására nyílt lehetőségünk, melynek során edénytöredékeket és kalcinált csontokat találtunk. A sírgödör alsó részéből előkerült egy állattól származó csőves csont töredéke (talán marha?), mely alapján gondolhatunk a sírba helyezett húszáldozat létrejöttére is.

A kert egész területéről is gyűjtött a találó kerti munkák során előkerült középső neolitik és középső(?) bronzkori szórvány töredékeket, mely alapján arra következtethetünk, hogy a kiemelkedő dombon más korszakokban is megtelepültek.

A sírgödörrel a kibontás előtt és után fotó, valamint 1:10-es méretarányú rajzot készítettünk. A leletmentés befejezésével a leleteket a Déri Múzeumba szállítottuk, ahol a leletek restaurálására, majd elhelyezésére sor kerül.

DANI JÁNOS

90. Decs, Ete

(Tolna megye) Kk

Folytattuk az 1998-ban feltárt fazekasház környékének kutatását. A mezőgazdasági munkák miatt erősen bolygatott 8. ház területén újabb falnyomokat, kemencerészleteket, cölöplyukakat figyeltünk meg; Ny-i szélén feltártuk a 15–16. századi leleteket (többek között kályhacsempe negatívokat) tartalmazó 46. gödröt.

Kibontottuk a 9. ház maradványait is: ennek a háznak csak kis részlete maradt meg, mivel ebbe vágták bele a 7. és 10. házat is.

A 10. ház a 9. háztól D-re helyezkedik el. A félig földbe mélyített, cölöpszerkezetű ház alapterülete 9,50 × 5,20 m. A cölöplyukak átmérője átlagosan 30 cm, mélységük változó. Két tapasztott padlóréteget figyeltünk meg: az alsó jobb állapotban maradt meg, ez a ház egész felületén megtalálható; a felső sérültebb, és több helyen hiányos. A ház egész felületét változóan laza, illetve keményebb, égett, paticsos réteg töltötte be. Ebből a rétegből viszonylag sok, nagyméretű vasszög és több kályhaszemtöredék került elő. A ház ÉNy-i sarkában volt a legtöményebb a paticsos omladék: ebből kályhatapasztások, reneszánsz kályhacsempe-töredékek, pohár alakú

kályhaszemdarabok és több nagyméretű vasszög került ki. Maga a kályha teljesen elpusztult, csupán É-i falának kis részlete maradt meg eredeti helyén. Közvetlenül a kályha D-i oldalánál találtuk meg a 47. gödröt: sárga agyagos betöltése leletet nem tartalmazott.

11. ház: A 10. háztól DK-re bukkan elő a ház ÉNy-i sarka és a kemence foltja. A ház nagy része a szelvényen kívül esik, ezért nem kezdtük el bontását. Célszerűbb rábontással, egyben kibontatni.

A már tavaly feltárt 7. háztól É-ra bontakozott ki a 45. gödör. A 6–6,50 m átmérőjű objektum oldala kb. 45 fokban lejt lefelé. Felső része átlag 60 cm hosszban tapasztott. Belsejét szürkésbarna, leletgazdag föld tölti ki. Igen sok a 15. század végére, 16. század elejére keltezhető edénytöredék, vastárgy. A gödör közepe táján, az alján került elő egy vasdepot: ajtóvasalások, balták, patkók, zárok, szögek, kulcsok, egyéb vastárgyak.

A 45. gödör szélét vágja a 43. gödör, amelyet a belőle kikerült pénzek a 16. század első felére kelteznek. A 250 cm átmérőjű, a jelentkezőstől számítva 133 cm mély gödör igen sok edénytöredéket, kályhaszemet, állatcsontot tartalmazott. Innen került elő több kályha párkány-csempe negatív töredéke is. A gödör alján kb. 20 cm vastagságban szürkés-kék, finomszemcsés, leletmentes agyagréteg volt.

Az ásatáson részt vett Botár István és K. Németh András régészhallgató (ELTE), Csiszér Antal és Rappai Gábor technikus.

Az ásatás anyagi költségeit a Nemzeti Kulturális Alapprogram, a Kulturális Örökség Minisztériuma és a Wosinsky Mór Múzeum biztosította.

MIKLÓS ZSUZSA – VIZI MÁRTA

91. Dobri, Alsó-mező

(Zala megye) U, R, Ró, Kö

A lelőhely a M70 autót Letenye–Tornyiszentmiklós nyomvonalán a 15+980–16+120 kilométerszelvényre esik. A község belterületétől DNy-ra, a Kerka folyó egykori holtága, ma Határ-árok K-i partján magasodó dombtetőn, a Dobriból Kerkaszentkirályra vezető műút két oldalán, 150 × 120 m-es területen igen sok őskori (újkőkori, rézkori), néhány római kori és középkori edénytöredékeket gyűjtöttünk egy korábbi terepbejárás alkalmával. A tervezett nyomvonal a lelőhelynek 120 × 80 – 100 m-es részét érinti, ahol a többi korszakból is származó településnyomok régészeti feltárása szükséges az építkezés megkezdése előtt.

VÁNDOR LÁSZLÓ – PUSZTA SÁNDOR

92. Dobri, Alsó-mező (7012. számú lelőhely)

(Zala megye) R, B, Á

Az M70 autót nyomvonalán 1999. augusztus 23-án kezdtük meg és 1999. október 5-én fejeztük be a Dobri, Alsó-mező lelőhely megelőző régészeti ásatását. A feltárássra kijelölt terület nagysága 11 000 m² volt.